

Sunkių ir mirtinų nelaimingų atsitikimų statybų sektoriuje tendencijos: rodikliai vis dar prasti

Nors situacija, rodos, gerėja, tačiau nelaimingų atsitikimų darbe, pastebi Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus vedėjas Saulius Balčiūnas, rodikliai vis dar prasti.

2022 m., palyginti su 2021 m., Lietuvos Respublikoje statybos ekonominės veiklos rūšies įmonėse mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius (sumažėjo 4, t. y. nuo 10 iki 6 atvejų) ir dažnumo koeficiento Kd (nelaimingų atsitikimų darbe skaičius, tenkantis 100 tūkst. dirbančiųjų) įvertis (sumažėjo 4,4 punkto, nuo 10,4 iki 6,0) mažėjo, tačiau vis tiek rodikliai išlieka kur kas didesni nei vidutiniškai šalyje (dažnumo koeficiento Kd įvertis yra 2,4 karto didesnis už vidutinį šalyje – 2,5). Sunkių nelaimingų atsitikimų darbe skaičius 2022 m., palyginti su 2021 m., sumažėjo nuo 27 atvejų (dažnumo rodiklio įvertis 28,1) iki 26 atvejų (dažnumo rodiklio įvertis 26,1), tačiau taip pat gerokai viršija šalies vidurkį (10,8).

Pagrindinės nelaimingų atsitikimų darbe priežastys

S. Balčiūnas pastebi, kad 2022 m., kaip ir 2021 m., išlieka tendencija, kad mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų darbe statybų sektoriuje įvyksta dėl saugos ir sveikatos darbe vidinės kontrolės įmonėje nepakankamumo (28,1 proc.), netinkamo darbų organizavimo, darbo priemonių neatitikimo saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimams (6,3 proc.). Anot Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus vedėjo, svarbu pastebėti, kad 2022 m., palyginti su 2021 m., didėjo procentinė įvykių, kuriuos lėmė pačių darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų nesilaikymas (atitinkamai 13,5 proc. ir 31,3 proc.), įverčio reikšmė.

Inspektavimų metu nustatomų pažeidimų dinamika

Kita vertus, VDI atliekamų inspektavimų metu statybvietėse jau stebima pozityvi tendencija: pavyzdžiui, 2022 m., palyginti su 2021 m., mažėjo (nuo 10,7 proc. iki 1,3 proc.) darbuotojų, nedėvinių šalmų, kitų asmeninių apsaugos priemonių, taip pat neįrengtų kolektyvinių apsaugos, ypač apsaugos nuo kritimo iš aukščio, priemonių, neaptvertų signaliniais aptvarais ir nepaženklintų darbuotojų saugos ženklais pavojingų zonų, kuriose veikia arba gali veikti (atsirasti) pavojingi ir (arba) kenksmingi veiksniai, procentiniai įverčiai.

Akivaizdu, kad aptarti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimai iš esmės tiesiogiai koreliuoja su mirtiniais ir sunkiais nelaimingais atsitikimais darbe lemiančiais veiksniais (žmonių kritimas iš aukščio (2022 m. 5 iš 6 statybininkų žuvo nukritę iš aukščio), judantys, krintantys daiktai, ruošiniai, žemių ir kitų medžiagų griūtis).

S. Balčiūnas akcentuoja, kad vykdyta ir savarankiškai dirbančių asmenų kontrolė. Svarbu pastebėti, kad inspektavimų metu nustatoma savarankiškai dirbančių asmenų pažeidimų gerokai daugiau, nei tikrinant dirbančiuosius pagal darbo sutartį. Šiuo atveju konstatuoti kur kas didesni pagrindiniai darbuotojų saugos ir sveikatos pažeidimų įverčiai, taigi šių asmenų kontrolei 2023 m. VDI skirs papildomą dėmesį.

Anot specialisto, dauguma anksčiau minėtų faktorių galėtų būti eliminuoti, jei statybos vadovai, statybos darbų vadovai tinkamai vykdytų jiems pavestas funkcijas darbuotojų saugos ir sveikatos srityje bei kontroliuotų, kaip laikomasi darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų statybvietėse,

tačiau, kaip rodo patikrinimų duomenys, tai dar nėra atsakingai įgyvendinama.

VDI dar kartą nori atkreipti dėmesį, kad būtina užtikrinti žinių darbuotojų saugos ir sveikatos srityje lygio pakankumą, atestuojant statybos vadovus, statybos darbų vadovus, ir privalu reikliau įvertinti jų funkcijų nevykdymo pasekmes.

Kontaktams:

komunikacija@vdi.lt

mob. 8 698 73 025

Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija
prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
Algirdo g. 19, LT-03607 Vilnius
www.vdi.lt

Konsultuojame:

el. paštu info@vdi.lt, [raštu](#) ir [VDI Facebook paskyroje](#)

telefonu (8 5) 213 9772 (I–IV 9.00–15.00, V 9.00–14.00, pertrauka 12.00–13.00)

Žinote, kur dirbama nelegaliai? Praneškite [raštu](#), pasitikėjimo telefonu (8 5) 213 9750 arba per mobiliąją programėlę „Žinok teises“